

MAGISTERSKI EGZAMIN DYPLOMOWY
Kierunek: Międzynarodowe stosunki gospodarcze

1. Proszę wyjaśnić pojęcie instytucji i omówić najważniejsze etapy rozwoju ekonomii instytucjonalnej.
2. Proszę przedstawić klasyfikację instytucji formalnych i nieformalnych i ich znaczenie w świetle ekonomii instytucjonalnej.
3. Proszę wyjaśnić pojęcie i podać przykłady kosztu transakcyjnego oraz omówić znaczenie tego rodzaju kosztów w świetle ekonomii instytucjonalnej.
4. Proszę wyjaśnić pojęcie „pogoni za rentą” (rent seeking) oraz omówić istotę oraz sposoby ograniczania tego zjawiska.
5. Proszę wyjaśnić pojęcie i wskazać przykłady zawodności rynku i zawodności państwa.
6. Proszę wyjaśnić pojęcie korupcji oraz omówić jej przyczyny, sposoby zwalczania i pomiaru tego zjawiska.
7. Proszę omówić znaczenie i charakter kontraktów w świetle ekonomii instytucjonalnej oraz przedstawić teorię agencji (pryncypała i agenta).
8. Proszę omówić przyczyny sukcesów oraz porażek krajów w zakresie rozwoju gospodarczego w świetle poglądów wybranych ekonomistów instytucjonalnych.
9. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób system prawny i polityczny może wpływać na wzrost gospodarczy.
10. Proszę wyjaśnić i podać przykłady tego, w jaki sposób instytucje nieformalne mogą wpływać na wzrost i rozwój gospodarczy.
11. Proszę wyjaśnić pojęcia selekcji negatywnej i pokusy nadużycia oraz wskazać, jakie cechy informacji stanowią podłoże tych zjawisk.
12. Proszę wyjaśnić znaczenie regulacji i deregulacji w świetle ekonomii instytucjonalnej oraz omówić je na przykładzie wybranych sektorów gospodarki.
13. Proszę wymienić główne szkoły w ramach ekonomii instytucjonalnej i omówić główny przedmiot ich zainteresowania.
14. Proszę omówić wpływ struktury własnościowej przedsiębiorstwa na jego wyniki ekonomiczne.
15. Proszę porównać cechy gospodarki centralnie planowanej i gospodarki rynkowej.
16. Proszę omówić wpływ systemów politycznych i gospodarczych na funkcjonowanie gospodarki.
17. Proszę omówić zależności między zmianami instytucjonalnymi a długoterminowym wzrostem gospodarczym.
18. Proszę wyjaśnić problem „tragedii wspólnego pastwiska” w kontekście poglądów E. Ostrom na zarządzanie przez wspólnoty.
19. Proszę omówić historyczno-instytucjonalne uwarunkowania rozwoju gospodarczego (przyczyny zamożności i ubóstwa).
20. Proszę omówić wpływ czynników kulturowych na współczesny rozwój gospodarczy.
21. Proszę omówić znaczenie czynnika geograficznego (lokalizacji) w rozwoju gospodarczym.
22. Proszę omówić cel gospodarowania w głównych teoriach ekonomicznych, odnosząc się również do ekonomii szczęścia.
23. Proszę omówić rolę czynnika ludnościowego w rozwoju gospodarczym, odnosząc się do teorii Malthusa i Kremera.
24. Proszę omówić teorię stadiów wzrostu gospodarczego Rostowa.

25. Proszę omówić teorię kapitalizmu zależnego (uzależnienia gospodarczego).
26. Proszę wyjaśnić zależność między równomiernością podziału dochodu narodowego a tempem wzrostu gospodarczego.
27. Proszę omówić teorię wielkiego pchnięcia oraz wskazać defekty koordynacji.
28. Proszę wyjaśnić związek między zasobami naturalnymi a rozwojem gospodarczym. Proszę omówić koncepcję granicy wzrostu gospodarczego.
29. Proszę omówić koncepcję zrównoważonego rozwoju.
30. Proszę omówić postęp techniczny jako przyczynę umiędzynarodowienia procesu gospodarowania.
31. Proszę porównać koncepcje merkantylizmu i autarkii gospodarczej.
32. Proszę przedstawić sposoby weryfikacji teorii Ricardo i teorii Heckschera-Ohlina.
33. Proszę omówić związek między korzyściami skali produkcji a handlem międzynarodowym.
34. Proszę wyjaśnić pojęcie handlu wewnątrzgałęziowego i omówić przyczyny jego rozwoju.
35. Proszę omówić wpływ wzrostu gospodarczego na wielkość eksportu i importu.
36. Proszę wyjaśnić znaczenie ekonomicznych i pozaekonomicznych przyczyn międzynarodowych przepływów siły roboczej.
37. Proszę dokonać oceny wpływu emigracji zarobkowej Polaków po 1990 r. na gospodarkę narodową.
38. Proszę omówić korzyści i zagrożenia wynikające ze wzrostu zatrudnienia cudzoziemców w Polsce.
39. Proszę omówić ilościowe i jakościowe różnice w międzynarodowym przepływie kapitału i pracy.
40. Proszę omówić użyteczność teorii handlu międzynarodowego do wyjaśniania międzynarodowych obrotów towarami i usługami w ramach globalnych łańcuchów wartości.
41. Proszę porównać i ocenić skutki ekonomiczne cła i subsydium do produkcji krajowej.
42. Proszę porównać strategiczną politykę handlową i politykę przemysłową.
43. Proszę wyjaśnić dlaczego wolny handel międzynarodowy jest uznawany za zagrożenie dla środowiska naturalnego.
44. Proszę omówić na czym polega zasada „zanieczyszczający płaci” oraz wyjaśnić zasadność subsydiowania ochrony środowiska.
45. Proszę omówić dumping ekologiczny i imperializm ekologiczny jako kategorie międzynarodowej debaty na temat ochrony środowiska naturalnego.
46. Proszę wyjaśnić, czy istnienie nadbudowy politycznej jest warunkiem realnego zintegrowania gospodarek.
47. Proszę omówić warianty oddziaływania państwa na poziom kursu własnej waluty oraz wskazać najważniejsze reżimy walutowe.
48. Proszę omówić kryteria oceny sprawności międzynarodowych systemów walutowych.
49. Proszę omówić warunek (warunki) maksymalizacji zysku i decyzje produkcyjne przedsiębiorstwa w krótkim i długim okresie.
50. Proszę omówić skutki dla rynku wprowadzenia przez państwo podatku pośredniego.
51. Proszę omówić cenową i dochodową elastyczność popytu i podać przykład wykorzystania elastyczności popytu do podejmowania decyzji przez przedsiębiorstwo.
52. Proszę omówić wybór techniki produkcji przez przedsiębiorstwo.
53. Proszę podać najważniejsze cechy funkcji produkcji Cobba-Douglasa.

54. Proszę omówić równowagę przedsiębiorstwa działającego w warunkach konkurencji doskonałej w krótkim i długim okresie.
55. Proszę omówić równowagę przedsiębiorstwa w konkurencji monopolistycznej w krótkim i długim okresie.
56. Proszę omówić równowagę typowego monopolu.
57. Proszę scharakteryzować monopol naturalny.
58. Proszę omówić różnicowanie cen (dyskryminację cenową) w monopolu.
59. Proszę omówić koncepcję czystej straty społecznej (straty dobrobytu) (deadweight loss).
60. Proszę omówić możliwość zastosowania gry typu „dylemat więźnia” w oligopolu.
61. Proszę omówić podobieństwa i różnice między poszczególnymi strukturami rynku.
62. Proszę omówić modele oligopolu Cournota i Stackelberga.
63. Proszę opisać podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka.
64. Proszę omówić zawodności rynku.
65. Proszę omówić wykorzystanie NPV i IRR do podejmowania decyzji dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych.
66. Proszę omówić możliwe sposoby definiowania celów przedsiębiorstwa.
67. Proszę dokonać analizy, na ile rynek jest efektywnym mechanizmem alokacji zasobów.
68. Proszę wskazać możliwe uzasadnienia aktywności państwa w gospodarce.
69. Proszę scharakteryzować zasadę korzyści społecznej netto w kontekście interwencji podejmowanych przez państwo na rynkach.
70. Proszę wskazać najważniejsze motywy nakładania podatków przez państwo.
71. Proszę omówić metody reglamentacji dostępu do dóbr prywatnych finansowych ze źródeł publicznych.
72. Proszę omówić cele i znaczenie polityki spójności Unii Europejskiej.
73. Proszę ocenić znaczenie funduszy strukturalnych dla Polski.
74. Proszę wyjaśnić istotę konfliktu między konwergencją realną a nominalną.
75. Proszę wyjaśnić pojęcia dolaryzacji oficjalnej i nieoficjalnej oraz wskazać ich cechy i przykłady.
76. Proszę wyjaśnić mechanizm działania efektu Balassy-Samuelsona.
77. Proszę przedstawić podstawowe koncepcje klasycznego nurtu teorii optymalnych obszarów walutowych (R. Mundell, R. McKinnon, P. Kenen i inni).
78. Proszę przedstawić koncepcje korzyści i kosztów z integracji walutowej w ramach teorii optymalnych obszarów walutowych.
79. Proszę omówić istotę, funkcje i segmenty międzynarodowego rynku finansowego.
80. Proszę scharakteryzować międzynarodowe centra finansowe i przedstawić ich klasyfikację.
81. Proszę omówić rodzaje ryzyka na międzynarodowych rynkach finansowych i metody zabezpieczenia przed nimi.
82. Proszę omówić istotę, rodzaje i mechanizmy kryzysów finansowych.
83. Proszę omówić wady i zalety funkcjonowania centrów finansowych offshore.
84. Proszę wyjaśnić pojęcie ryzyka walutowego oraz omówić metody i instrumenty zarządzania ryzykiem walutowym w przedsiębiorstwie.
85. Proszę omówić zagadnienie pozyskiwania kapitału przez przedsiębiorstwa na międzynarodowych rynkach finansowych (wskazując na korzyści, koszty oraz wykorzystywane instrumenty finansowe).

86. Proszę omówić zagadnienie finansowania krótko- i długoterminowego przedsiębiorstw w ramach korporacji międzynarodowej.
87. Proszę omówić formy płatności i związane z nimi ryzyko kredytowe w rozliczeniach obrotów handlowych z zagranicą.
88. Proszę omówić motywy, formy i ryzyko związane z dokonywaniem przez przedsiębiorstwa bezpośrednich inwestycji zagranicznych.
89. Proszę omówić wpływ różnic kulturowych na negocjacje międzynarodowe.
90. Proszę omówić elementy protokołu biznesowego w międzynarodowych relacjach przedsiębiorstw.
91. Proszę wskazać, jakie argumenty przemawiają za standaryzacją, a jakie za dyferencjacją w biznesie międzynarodowym.
92. Proszę omówić kulturowe uwarunkowania komunikacji niewerbalnej w kontekście międzynarodowej działalności przedsiębiorstw.
93. Proszę omówić problemy komunikacji werbalnej w międzynarodowej działalności przedsiębiorstwa.
94. Proszę omówić rolę czynników kulturowych w marketingu międzynarodowym.
95. Proszę scharakteryzować różne wymiary kultury i ich implikacje dla biznesu międzynarodowego.
96. Proszę wyjaśnić specyfikę logistyki międzynarodowej i globalnej.
97. Proszę omówić rolę przewozów morskich, lotniczych i intermodalnych w międzynarodowych i globalnych łańcuchach dostaw.
98. Proszę scharakteryzować globalne systemy zaopatrzenia i produkcji oraz trendy ich zmian.
99. Proszę scharakteryzować międzynarodowe struktury fizycznej dystrybucji towarów.
100. Proszę scharakteryzować rynek międzynarodowych i globalnych usług logistycznych oraz trendy jego zmian.

Literatura:

1. Bartkowiak R., *Ekonomia rozwoju*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2013;
2. Bartosik-Purgat M., *Otoczenie kulturowe w biznesie międzynarodowym*, Wyd. 2, PWE, 2010;
3. Budnikowski A., *Ekonomia międzynarodowa*, PWE, Warszawa 2017;
4. Najlepszy E., *Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa 2013;
5. Oleksiuk A., *Międzynarodowe rynki finansowe i centra światowych finansów*, Warszawa, Difin, 2017;
6. Oręziak L., *Finanse Unii Europejskiej i strefy euro*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2020 (w druku) rozdział II, III, IV;
7. Samuelson W.F., S.G. Marks, *Ekonomia menedżerska*, PWE, Warszawa 2009;
8. Staniek Z., *Ekonomia instytucjonalna – dlaczego instytucje są ważne?* Difin, Warszawa 2017;
9. Stiglitz J.E., *Ekonomia sektora publicznego*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004;
10. Zawiślińska I., *Optymalny obszar walutowy. Teoria i praktyka na kontynencie amerykańskim*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2008 – rozdziały 1-3 i 5.